

ORGANISERING AF FORSKNING OG UDVIKLING I KLINISK SYGEPLEJE

1. Indledning

Dette dokument har til formål at tydeliggøre organisering af uddannelse, udvikling og forskning i sygepleje på Aalborg Universitetshospital.

Aalborg Universitetshospital har ændret ledelsesorganisering fra 1. januar 2013. En ændret organisering med det formål, at arbejde endnu mere målrettet på at styrke en samarbejdskultur gennem hele organisationen, hvor alle tager ansvar for at levere de bedste tværfaglige patientforløb ud fra en helhedsbetragtning.

Det er fortsat centralt at videreføre og styrke det strategiske arbejde for:

- den kliniske praksis baseret på højt specialiserede funktioner
- den forskningsbaserede viden
- de kliniske kvalitetsdata
- patientsikkerhed båret af de ansatte med stærke relationelle kompetencer og ikke mindst høj faglighed

Sygeplejens teori og metode (fagets inderside) og patientens behov for sygepleje (fagets yderside) er under konstant forandring og alene gennem en høj monofaglighed, kan sygeplejen professionelt bidrage til, at øge kvaliteten af de tværfaglige og sammenhængende patientforløb.

Den afsnitsledende sygeplejerske har hovedansvaret for sammen med sine medarbejdere, at tage de sygeplejefaglige initiativer der skal til i forhold til at skabe bedre, mere sammenhængende og effektive patientforløb til afsnittets patienter. Initiativer der er under stadig forandring og som løbende skal udvikles og kvalificeres i takt med patienternes skiftende behov for sygepleje, gældende kvalitetskrav og ikke mindst den sundhedsfaglige udvikling og forskning.

Dokumentet anerkender det selvstændige og tværfaglige samarbejde om patientforløb, som der er og vil være i hospitalets klinikker i den ny organisering. Sygeplejefprofessionen er en ung videnskabelig disciplin, og behøver derfor en fortsat bæredygtig organisering på tværs og op og ned i hospitalet for at sikre den fortsatte udvikling af monofagligheden.

Dokumentet er godkendt af den udvidede hospitalsledelse, og skal ses som Aalborg Universitetshospitals strategi for at sikre og udvikle videnskabelig dokumenteret sygepleje, og en sygeplejefaglig professionalitet i den ny organisering.

2. Organisering af sygeplejen på hospitals- og klinikniveau

For at understøtte visionen om at skabe bedre, mere sammenhængende og effektive patientforløb, er der sket en modernisering af den kliniske ledelse. En ledelsesstruktur, der kan medvirke til bedre vilkår for at lede, at træffe hurtige beslutninger, at koordinere og samarbejde på tværs af de faglige specialer og ikke mindst i langt højere grad end tidligere, at understøtte den forskningsmæssige indsats som universitetshospital.

På afsnitsniveau ledes den kliniske sygepleje af den afsnitsledende sygeplejerske i specialet. Den afsnitsledende sygeplejerske har den direkte personaleledelse af en række højt kvalificerede medarbejdere, der ud over social- og sundhedsassistenter og andet plejepersonale indbefatter basissygeplejersker samt sygeplejersker, der varetager særlige kliniske funktioner i specialet.

Den afsnitsledende sygeplejerske sikrer den specialefaglige udvikling i tæt samarbejde med den ledende overlæge i specialet. Den afsnitsledende sygeplejerske refererer til klinikledelsen.

Klinikledelsen med klinikchef, forløbsansvarlig viceklinikchef og HR ansvarlig viceklinikchef har det overordnede ledelses ansvar for sygeplejen i klinikken. I sygeplejefaglige spørgsmål og sammenhænge refererer klinikledelsen til den sygeplejefaglige direktør og hospitalsledelsen.

Undervisnings- og uddannelseskoordinator for sygeplejerskeuddannelsen sikrer organisering og tilrettelæggelse af den kliniske uddannelse af sygeplejestuderende i hospitalet.

Forskere ansat i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje understøtter forskning i klinisk sygepleje såvel på overordnet hospitalsniveau som i de enkelte afsnit i et samarbejde med forskere i klinisk sygepleje (postdoc) og udviklingssygeplejersker ansat i klinikker med reference til klinikledelser.

På afsnits- og klinik niveau understøttes den sygeplejefaglige udvikling, uddannelse og undervisning af udviklingssygeplejersken og den klinisk undervisningsansvarlige sygeplejerske.

Organisering og det konkrete samarbejde mellem forskere i klinisk sygepleje ansat i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje og forskere i klinisk sygepleje (postdoc) og udviklingssygeplejersker ansat i klinikker udestår, og skal beskrives inden udgangen af 2014.

De ansatte uddannelses- og udviklingssygeplejersker og forskere i klinisk sygepleje (postdoc) i afsnit og klinikker samarbejder med klinikledelse, de afsnitsledende sygeplejersker og andre relevante tværfaglige samarbejdspartnere i klinikernes specialer om at prioritere, tilrettelægge og implementere de sygeplejefaglige indsatsområder. Funktion som ex klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske og udviklingssygeplejerske samt forsker i klinisk sygepleje (postdoc) a'jourføres inden udgangen af 2014.

3. Organisering af forskning og udvikling i sygeplejen

Strategien og visionen om at skabe det sammenhængende og bedste tværfaglige patient-forløb skal omsættes til handlinger. Hertil ligger der en stor udfordring for de afsnitsledende sygeplejersker i at styrke og udvikle de indsatsområder, som skal være sygeplejens bidrag til Aalborg Universitetshospitals strategier, vision, mission og værdier.

Udvikling af en videnskabelig dokumenteret sygepleje er essentiel i forhold til at skabe den optimale pleje og behandling af patienten i det tværfaglige samarbejde om patientforløbet. For at sikre en høj monofaglighed

og en fortsat udvikling af videnskabelig dokumenteret sygepleje, etableres tre udvalg på tværs af klinikkerne. De tre udvalg har alle sygeplejens genstandsfelt som fokus, hvor udgangspunktet er den kliniske sygepleje. Medlemmerne af de tre udvalg udpeges af klinikledelserne for en to-årig periode.

De tre udvalg er:

- Ledelsesudvalg
- Uddannelses- og undervisningsudvalg
- Forsknings- og udviklingsudvalg

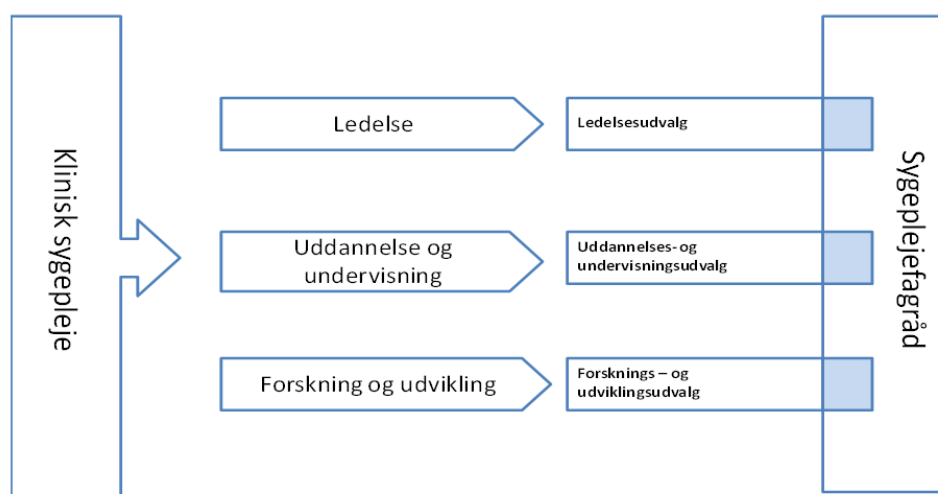
På tværs af de tre udvalg etableres Sygeplejefagrådet, der er et fælles strategisk forum for sygeplejersker med funktioner inden for ledelse, uddannelse og undervisning, forskning og udvikling.

Organisering af uddannelse, udvikling og forskning i sygeplejen er illustreret ved figur 1 herunder.

4. Ledelsesudvalg

Ledelsesudvalget har sygeplejens genstandsfelt som fokus, og skal på tværs af hospitalets klinikker medvirke til:

- At skabe rammer og vilkår for udvikling af videnskabelig dokumenteret sygepleje til patienter og pårørende i et tværfagligt samarbejde
- Bidrage til den monofaglige videndeling, motivation og engagement for nytænkning
- Udvikling og forskning af og i sygepleje¹
- Understøtte, fastholde og udvikle organisationens fagligt kompetente og professionelle sygeplejersker såvel på hospitalsledelses- som på klinik- og afsnitsniveau

Figur 1: Organisering af forskning og udvikling i sygeplejen

¹ Ifølge Merry Scheels (2005) beskrivelse er sygeplejen placeret i spændingsfeltet mellem fagets egen- (inderside) og samfundslogik (ydside). Det er ikke tilstrækkeligt kun at forholde sig til fagets inderside, idet man bliver blind for det, der konstant og umærkeligt forandrer fagets egenlogik. Udvikling af og i sygepleje retter således opmærksomheden mod udvikling af faget, der ikke kan ses uafhængigt af den samfundsmæssige påvirkning.

Deltagere:

- Sygeplejefaglig direktør
- Leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje
- En viceklinikchef fra hver klinik
- En afsnitsledende sygeplejerske fra hver klinik

Konstituering:

- Den sygeplejefaglige direktør er formand i udvalget

Mødeaktivitet:

- 4 møder årligt, heraf er ét møde den årlige strategidag om forskning i sygeplejen

5. Uddannelses- og undervisningsudvalg

Uddannelses- og undervisningsudvalget skal medvirke til at:

- Sikre et højt informations- og kommunikationsniveau mellem Aalborg Universitetshospital generelt, klinikkerne og de dertil hørende kliniske undervisningssteder specifikt og samarbejdspartnere vedrørende sygeplejerskeuddannelsen og andre sammenlignelige uddannelsesinstitutioner
- Medvirke til at skabe rammer og vilkår for organisering, tilrettelæggelse og udvikling af klinisk undervisning rettet mod en videnskabelig dokumenteret sygepleje til patienter og pårørende i det tværfaglige samarbejde
- Understøtte, fastholde og udvikle organisationens fagligt kompetente og professionelle sygeplejersker med uddannelses- og undervisningsfunktion på tværs af klinikker og afsnit

Deltagere:

- Klinisk undervisnings- og uddannelseskoordinator for sygeplejerskeuddannelsen
- En klinisk uddannelses- og undervisningsansvarlig sygeplejerske fra hver klinik

Mødeaktivitet:

- 2 møder årligt

Konstituering:

- Den kliniske undervisnings- og uddannelseskoordinator er formand i udvalget

6. Forsknings- og udviklingsudvalg

Forsknings- og udviklingsudvalget skal:

- Initiere, understøtte og fremme den sygeplejefaglige forskning og udvikling af og i sygepleje til patienter og pårørende
- Initiere, understøtte og fremme det tværfaglige samarbejde i henhold til den overordnede forskningsstrategi ved Aalborg Universitetshospital og den konkrete strategi fra Forskningsenhed i Klinisk Sygepleje

- Bidrage til den monofaglige videndeling, motivation og engagement for nytænkning, forskning og udvikling af og i sygepleje lokalt, regionalt og internationalt
- Bidrage til den forskningsfaglige videndeling nationalt og internationalt
- Understøtte, fastholde og udvikle organisationens faglige kompetente og videnskabelige arbejdende sygeplejersker såvel på hospitalsledelses- som på klinik- og afsnitsniveau

Deltagere:

- To udviklingssygeplejersker eller en forsker i klinisk sygepleje (postdoc) og en udviklingssygeplejerske fra hver klinik, der er udpeget af klinikledelsen
- Forskere ansat i Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje

Mødeaktivitet:

- Der afholdes 4 møder årligt

Konstituering:

Leder af Forskningsenhed i Klinisk Sygepleje er formand i udvalget

7. Sygeplejefagråd

Sygeplejefagrådet er repræsenteret ved deltagere fra det sygeplejefaglige ledelsesudvalg, uddannelses- og undervisningsudvalg, samt forsknings- og udviklingsudvalg. Sygeplejefagrådet er et fælles strategisk forum for sygeplejersker, der understøtter, anbefaler og kommer med forslag til den sygeplejefaglige forskning og udvikling på Aalborg Universitetshospital.

Sygeplejefagrådet skal medvirke til at:

- Stimulere dialogen om forskning og udvikling af klinisk sygepleje, så der foregår en fremadrettet, praksisrelateret faglig udvikling af og i sygepleje
- Understøtte den sygeplejefaglige videndeling på hospitalsledelses- som på klinik- og afsnitsniveau
- Planlægge og gennemføre såvel mono- som tværfaglige temaarrangementer som inspiration til den faglige udvikling
- Planlægge og gennemføre arrangementer internt i universitetshospitalet i samarbejde med primær sektor og andre relevante eksterne samarbejdspartnere nationalt og internationalt

Deltagere:

- Fire repræsentanter udvalgt fra og af Ledelsesudvalget
- To repræsentanter udvalgt fra og af Uddannelses- og undervisningsudvalget, heraf er den ene den kliniske undervisnings- og uddannelseskoordinator for sygeplejeuddannelsen
- Tre repræsentanter udvalgt fra og af Forsknings- og

udviklingsudvalget, her er den ene leder af Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje og de to er udviklingssygeplejersker eller en forsker i klinisk sygepleje (postdoc) og en udviklingssygeplejerske

Mødeaktivitet:

Der afholdes 4 møder årligt

Konstituering:

Den sygeplejefaglige direktør er formand i udvalget

8. Afslutning

Dette dokument er udarbejdet i forbindelse med ny status som Aalborg Universitetshospital og ændret ledelsesorganisering. Organiseringen og den selvstændige funktion som universitetshospital er ny, og der udestår fortsat interne aftaler for samarbejde og konkrete ledelsesreferencelinjer mellem Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje og klinik- og afsnitsniveau.

De samme aftaler udestår for samarbejde og konkrete ledelsesreferencelinjer mellem Forskningshus og det konkrete Klinik- og specialeniveau for professorer og forskningsansvarlige.

Dokumentet vil blive evalueret fortløbende. Den første evaluering af dokumentet forventes tilrettelagt medio 2014 eller når samarbejde og konkrete ledelsesreferencelinjer mellem Forskningshus og det konkrete Klinik- og specialeniveau for professorer og forskningsansvarlige er beskrevet.

Referencer

1. Region Nordjylland (juni 2012): Oplæg til Fremtidig Klinisk Ledelsesmæssig Organisering
2. Aalborg Universitetshospital (2012): Organisering i klinikker, diagram
3. Aalborg Universitetshospital (2012 – 2017): Forskningsstrategi
4. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital (2009 – 2013): Strategi for forskning i klinisk sygepleje
5. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital (2012): Handleplan for formaliseret samarbejde mellem forskere, over- og udviklingssygeplejersker på Aalborg Sygehus
6. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital (2010): Identificering af potentielle forskere i Klinisk Sygepleje Kendetegn for talentspejderi
7. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital (2010): Stillingsstruktur og karriereveje for sygeplejersker ansat på Aalborg Sygehus
8. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital (2010): Mission, vision og værdier
9. Scheel ME (2005), Interaktionel Sygeplejepsiksis, Munksgaard Danmark København
10. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital (2004): Værdier i sygeplejen på Aalborg Sygehus